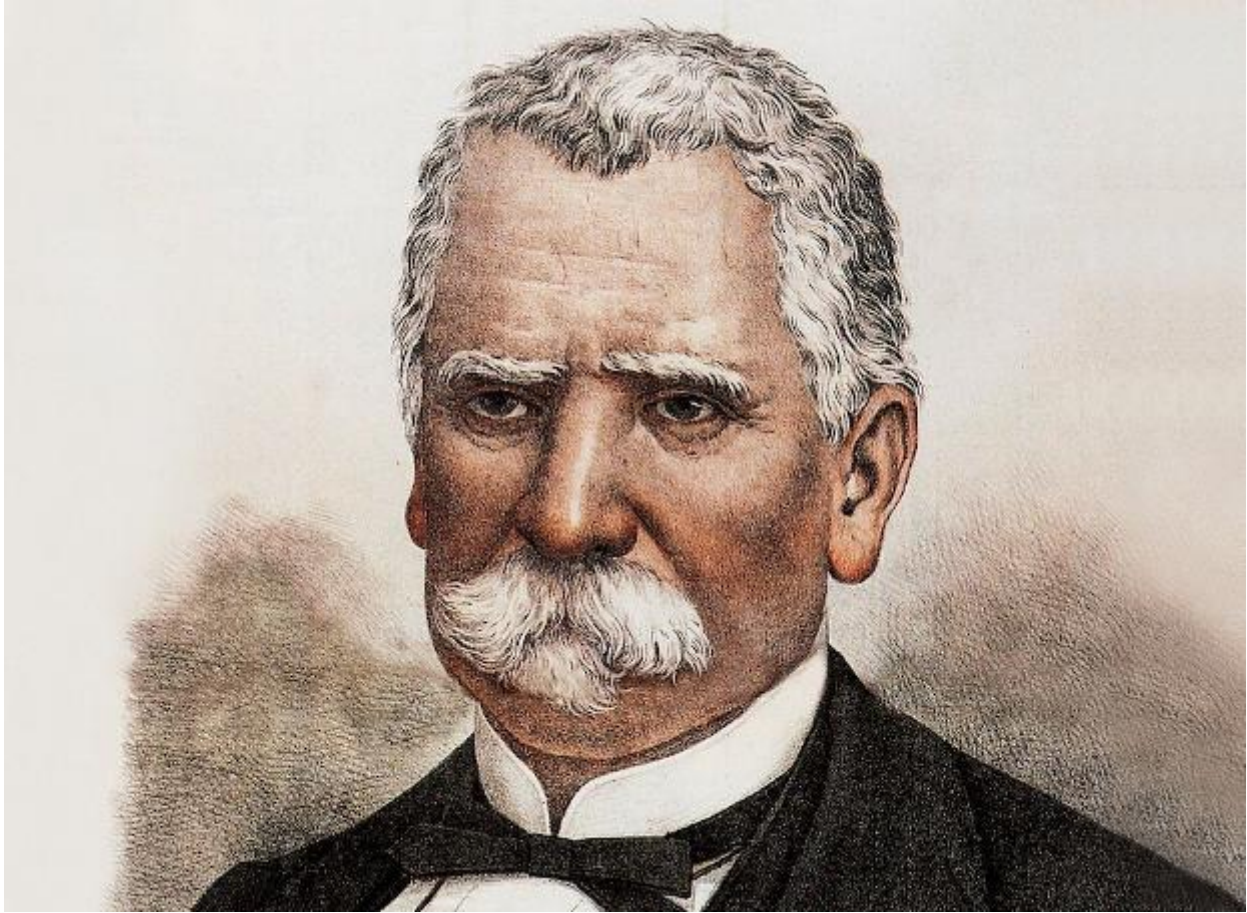

Σαν σήμερα “έφυγε” ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος

/ [Ιστορία - Εθνικά Θέματα](#)

Διαπρεπής έλληνας πολιτικός, με καθοριστική παρουσία και συνεισφορά στο δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα. Διετέλεσε δέκα φορές πρωθυπουργός (ρεκόρ για έλληνα πολιτικό), δύο φορές Πρόεδρος της Βουλής και 18 φορές Υπουργός.

Ήταν γιος του αγωνιστή της Επανάστασης Σπυρίδωνα Γαλάνη Κουμουνδουράκη, της γνωστής επιφανούς οικογένειας της Μεσσηνιακής Μάνης. Γεννήθηκε το 1815 στον πύργο των Κουμουνδουράκηδων στην τοποθεσία Γαρμπελιά του χωριού Κάμπος Αβίας. Μετά το τέλος του Αγώνα μετέβη στο Ναύπλιο, όπου τελείωσε το Γυμνάσιο και στη συνέχεια ενεγράφη στη Νομική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Το 1841 διέκοψε τις σπουδές του για να λάβει μέρος στην Κρητική Επανάσταση, παρότι πίστευε στο μάταιο της εξέγερσης.

Όταν επανήλθε στην Ελλάδα, εγκαταστάθηκε στην Καλαμάτα, όπου άσκησε τη δικηγορία, αν και δεν είχε λάβει το πτυχίο του. Εκεί τέλεσε τον πρώτο του γάμο με την Αικατερίνη Μαυρομιχάλη, κόρη της γνωστής οικογενείας της Μάνης, από την οποία απέκτησε δύο παιδιά, τον Κωνσταντίνο και τη Μαρία. Το 1846 αποφοίτησε από τη Νομική και τον επόμενο χρόνο διορίστηκε αντιεισαγγελέας Πρωτοδικών Καλαμάτας. Η καριέρα του στο δικαστικό κλάδο ήταν σύντομη, καθώς τον απορρόφησε η πολιτική.

Για πρώτη φορά εξελέγη πληρεξούσιος Μεσσήνης το 1850, οπότε άλλαξε το επίθετό του από Κουμουνδουράκης σε Κουμουνδούρος. Από τότε έδινε συνεχώς το παρών στη Βουλή μέχρι το θάνατό του, εκτός από τη διετία 1868-1869. Το 1855 ορκίστηκε Πρόεδρος της Βουλής κι ένα χρόνο αργότερα Υπουργός Οικονομικών στην κυβέρνηση του Δημήτριου Βούλγαρη, με τον οποίο ήλθε αργότερα σε σφοδρή σύγκρουση. Μετά το θάνατο της γυναίκας του Αικατερίνης ήλθε σε δεύτερο γάμο με την Ευθυμία Περωτή, από την οποία απέκτησε ένα γιο, τον Σπυρίδωνα.

Ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος υπήρξε σφοδρός πολέμιος του Θρόνου. Μετά την έξωση του Όθωνα το 1862 ανέλαβε το Υπουργείο Δικαιοσύνης και με τη μετριοπάθεια, αλλά και την αποφασιστικότητα που τον διέκρινε, συνέβαλε στην εμπέδωση της τάξης. Στις 29 Σεπτεμβρίου 1864 έγινε απόπειρα δολοφονίας εναντίον του στην οδό Σταδίου στην είσοδο της Βουλής. Στις 2 Μαρτίου 1865 ανέλαβε για πρώτη φορά την πρωθυπουργία, συσπειρώνοντας στο κόμμα του («Κουμουνδουρικό») φερέλπιδες πολιτικούς, όπως ο Χαρίλαος Τρικούπης και ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης, με τους οποίους αργότερα ήρθε σε σύγκρουση. Ακολούθησαν ακόμη εννέα πρωθυπουργίες, έως το 1882, οπότε αποσύρθηκε από την πολιτική.

Ως υπουργός και πρωθυπουργός, ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος κατάφερε να εξασφαλίσει στο ακέραιο τα συμφέροντα της Ελλάδας, χάρη στη μετριοπάθεια, την ευθύτητα, την ψυχραιμία και την εξαιρετική τόλμη του. Το μεγαλύτερο επίτευγμά του στην εξωτερική πολιτική θεωρείται η ειρηνική προσάρτηση της Θεσσαλίας και της Νοτίου Ηπείρου (περιοχή Άρτας) το 1881, αφού πρώτα δεν

δίστασε να απειλήσει την Τουρκία με πόλεμο. Το 1866 κατάφερε να ξεπεράσει με επιτυχία τον σκόπελο του Κρητικού Ζητήματος, καθώς δεν υποτάχθηκε στις απαιτήσεις των Μεγάλων Δυνάμεων που ήθελαν η Ελλάδα να παρασυρθεί σε πόλεμο με την Τουρκία. Πίστευε ότι μία φιλοπόλεμη πολιτική δεν θα ωφελούσε σε τίποτα τη χώρα μας, από τη στιγμή που δεν είχε προετοιμαστεί κατάλληλα για πόλεμο.

Στο εσωτερικό της χώρας, ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος φρόντισε με νόμους τη ρύθμιση της φορολογίας, την αναδιοργάνωση και τον εξοπλισμό του στρατού, τον αναδασμό της γης προς όφελος των ακτημόνων αγροτών, ενώ με τα κατάλληλα μέτρα (Νόμος ΤΟΔ'/1871 «Περί ληστείας») κατάφερε να περιορίσει τη ληστεία σε στεριά και θάλασσα. Ήταν η εποχή της Σφαγής στο Δήλεσι και της απαγωγής του πρωθυπουργού Σωτήριου Σωτηρόπουλου από τον λήσταρχο Λαφαζάνη στα Φιλιατρά Μεσσηνίας. Για να εκτονώσει την κατάσταση έδωσε αμνηστία σε 100 λήσταρχους, με σκοπό να πολεμήσουν στην Κρήτη. Τέλος, σημαντικός ήταν και ο νόμος ΦΠΣΤ' «Περί ευθύνης υπουργών», με τον οποίο αμέσως παραπέμφθηκαν σε ειδικό δικαστήριο υπουργοί της κυβέρνησης Βούλγαρη (1877), με την κατηγορία της πλαστογραφίας και της αντιποίησης αρχής («Σιμωνιακά»).

Ο πολιτικός κύκλος του Αλέξανδρου Κουμουνδούρου έκλεισε στις 3 Μαρτίου 1882, όταν δεν έλαβε ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή, παρά τον διπλωματικό του θρίαμβο με την προσάρτηση της Θεσσαλίας και της Νοτίου Ηπείρου. Ο Χαρίλαος Τρικούπης και οι βουλευτές των Νέων Χωρών τον κατηγόρησαν ότι «δεν κατόρθωσε να προσαρτήσει όλη την Ήπειρο». Ο βιολογικός του κύκλος έκλεισε στις 26 Φεβρουαρίου 1883. Τάφηκε στο Α' Νεκροταφείο Αθηνών και με απόφαση του Δήμου Αθηναίων η πλατεία πλησίον της οικίας του στην οδό Πειραιώς ονομάσθηκε Κουμουνδούρου (νυν Πλατεία Ελευθερίας). Την πολιτική παράδοση της οικογένειας συνέχισαν οι δύο γιοι του Κωνσταντίνος και Σπυρίδων, που εξελέγησαν επανειλημμένα βουλευτές, ενώ διετέλεσαν και υπουργοί.

Ο Αλέξανδρος Κουμουνδούρος διέθετε μεγάλες εκτάσεις στην Αττική και συγκεκριμένα στην περιοχή της Ελευσίνας, δίπλα στη θαλασσολίμνη που φέρει έκτοτε το όνομά του (Λίμνη Κουμουνδούρου).

Πηγή:sansimera.gr